

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
17/2066-11

Dato
15. januar 2019

Statsbudsjettet 2019 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd

1 INNLEDNING

Samferdselsdepartementet viser til Prop. 1 S (2018-2019) og Innst. 13 S (2018-2019) som ble vedtatt av Stortinget 11. desember 2018. Tildelingsbrevet angir rammer og styringssignaler for hvordan Norges forskningsråd skal forvalte midler bevilget over kap. 1301 post 50 Samferdselsforskning, herunder mål, resultater og rapporteringskrav for 2019. Samferdselsdepartementet viser videre til tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for Norges forskningsråd.

2 MÅL – OVERORDNET MÅL OG HOVEDMÅL

Samferdselsdepartementet viser også til de fem målene regjeringen har fastsatt for Norges forskningsråd:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgiving

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Strategi,- økonomi og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Torbjørn Tråholt
22 24 83 14

Det vises også til tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for nærmere omtale av Forskningsrådets mål, strategiske områder, for regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Samferdselsdepartementet i 2019

Det overordnede målet for samferdselspolitikken er fastsatt i Meld. St. 33 (2016-2017) *Nasjonal transportplan 2018-2029*: "Et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet".

Samferdselsdepartementets bevilgning til Norges forskningsråd skal sikre at vi utnytter de mulighetene som forskning, utvikling og innovasjon kan gi, slik at vi når de overordnede målene for ekom- og transportpolitikken slik disse er uttrykt i Meld. St. 27 (2015-2016) *Digital agenda for Norge* og Meld. St. 33 (2016-2017) *Nasjonal transportplan 2018-2029*.

Et moderne samfunn er avhengig av god infrastruktur som sikrer innbyggerne og næringslivet rask, effektiv og sikker transport. I dette bildet spiller forskning en viktig rolle fordi den kan gi ny teknologi og innsikt som er nødvendig for at Norge skal ha et moderne mobil-, bredbånds- og transportnett. Innbyggerne og næringslivet skal ha tilgang til moderne og trygge elektroniske kommunikasjonstjenester. Transporten skal være effektiv, sikker, forutsigbar og gi tilgjengelighet for alle, herunder bidra til utvikling av gode bo- og arbeidsmarkedsregioner. Næringslivet skal kunne frakte sine varer og levere sine tjenester raskt og kostnadseffektivt.

Samferdselsdepartementets sektorpolitiske prioriteringer knyttet seg særlig til målene om at Forskningsrådet skal bidra til økt verdiskaping i næringslivet og til at vi møter store samfunnsutfordringer. En forutsetning i denne sammenhengen er god rådgivning, et velfungerende forskningssystem og økt vitenskapelig kvalitet, slik at de sektorpolitiske prioriteringene blir ivaretatt. For å møte utfordringene i samferdselssektoren kreves relevant forskning av høy kvalitet. Resultatene fra forskningen må tas i bruk i næringslivet, i beslutningsprosesser og gjennom deltagelse i internasjonalt forskningssamarbeid.

Samferdselsdepartementets tildeling til Forskningsrådet er delt i to hovedområder, transportforskning, herunder Pilot-T-satsingen, og forskning på elektronisk kommunikasjon (ekom). Utviklingen knyttet til digitalisering i transportsektoren/intelligente transportsystemer (ITS) gjør elektronisk kommunikasjon til en stadig viktigere del av transportinfrastrukturen. Under gjør vi nærmere rede for de sektorpolitiske prioriteringene innenfor disse to hovedområdene i 2019. Vi legger til grunn at Forskningsrådet vurderer sammenhengen mellom de to områdene.

Transportsektoren er stadig i endring, men mye tyder på at den nå er inne i en periode med raske og dramatiske endringer, spesielt knyttet til digitalisering/ITS. Dermed spiller ny teknologi en sentral rolle. I meldingen om Nasjonal transportplan 2018-2029 vises det til at

den teknologiske utviklingen både gjør det mulig å bedre møte store samfunnsutfordringer gjennom nye muligheter til å nå de transportpolitiske målene innenfor sikkerhet, mer miljøvennlig transport, bedre fremkommelighet, og at nye mobilitetsløsninger og teknologier representerer et marked i betydelig vekst internasjonalt. Dette gir også norsk næringsliv en mulighet for økt verdiskaping. Transportforskningen bør både bidra til utvikling av nye løsninger og til innsikt i hvordan løsningene best kan tas i bruk. Det er behov for bedre kunnskap om hvordan fremtidig infrastrukturbygging bør utvikles og tilpasses, finansiering av investeringer og drift av fremtidens transportsystem.

Det er viktig at forskningen bidrar til tettere kobling mellom fagdisiplinene og bidrar til et mer innovativt og forskningsbasert næringsliv og fornyelse innenfor offentlig sektor. Det er også viktig med godt samarbeid mellom Forskningsrådet og andre virkemiddelaktører, og departementet viser i denne forbindelse til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement. Bevilgningene til forskning på elektronisk kommunikasjon skal bidra til å sikre brukere i hele landet gode, rimelige og framtidrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, samt bidra til innovasjon og videreutvikling i bransjen.

Samferdselsdepartementets forskningsmidler skal prioriteres til å utvikle kunnskap om effektiv utnyttelse av infrastruktur, økt sikkerhet og avanserte ekomtjenester i Norge. Innsatsen skal gå til områder hvor norske miljø kan hevde seg kunnskapsmessig og kommersielt, øke sikkerhet og robusthet i nettene og gi et godt grunnlag for videre politikk- og regelverksutforming. Norge er et av de mest digitaliserte landene i verden. Det betyr at vi ofte møter utfordringer og muligheter innenfor ekom tidligere enn de fleste andre land, og at sikkerhet og beredskap i ekomnett og -tjenester får økende betydning i takt med betydningen nettene har for samfunnskritiske tjenester og samfunnets funksjon.

3 BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER

Stortinget vedtok 11. desember 2018 bevilgninger på statsbudsjettet for 2019 for kapitler under Samferdselsdepartementet, jf. Prop. 1 S (2018-2019) og Innst. 13 S (2018-2019).

I Stortingets vedtak er det bevilget i alt 179 mill. kr. over kap. 1301 Forskning og utvikling mv., post 50 Samferdselsforskning. Av dette tildeles Norges forskningsråd 159 mill. kr. Midlene fordeles med 82,2 mill. kr til transportforskning, 58,1 mill. kr til ekomforskning og 18,7 mill. kr til Pilot-T. Nærmere fordeling av midlene til transport- og ekomforskning framgår av tabell 1 og 2 under.

TABELL 1: Transportforskning 2019

	kr
Transport 2025	45 400 000
ENERGIX	29 650 000
SAMRISK II	1 050 000
<u>Strategiske instituttsatsinger</u>	<u>6 100 000</u>
Totalt:	82 200 000

TABELL 2: Ekomforskning 2019

	kr
IKTPLUSS	29 450 000
CRNA	12 275 000
Simula@UiB	5 100 000
SIMULA – Grunnbevilgning	10 230 000
<u>SAMRISK II</u>	<u>1 045 000</u>
Totalt	58 100 000

Den totale bevilgningen til Pilot-T er på 38,7 mill. kr., det øvrige av bevilgning til Pilot-T (20 mill. kr) forvaltes av Innovasjon Norge og er tildelt i separat oppdragsbrev til Innovasjon Norge. Differansen mellom Innovasjon Norge og Forskningsrådets størrelse på bevilgning til Pilot-T skyldes ulik håndtering av administrative kostnader/virksomhetskostnader. For Forskningsrådet ble det i forbindelse med oppstart av Pilot-T i 2018 rammeoverført 2 000 000 kr til Transport 21-prosess til KD for å dekke økte virksomhetskostnader hos Forskningsrådet.

Bevilgningen skal disponeres i samsvar med forutsetningene i Prop. 1 S (2018-2019) og Innst. 13 S (2018-2019). I Stortingets innstilling til statsbudsjettet 2019 står det bl.a. at "Komiteen viser til at det foreslås bevilget 179 mill. kr til samferdselsforskning i 2019 og merker seg at dette er en økning på om lag 12 mill. kr fra saldert budsjett 2018. Komiteen merker seg at 10 mill. kroner av dette er foreslått til økt satsing på den nye næringsrettede transportforsknings- og pilotordningen Pilot-T, og komiteen støtter dette. Komiteen vil fremheve potensialet som ligger i å styrke næringslivets bidrag til å løse transportsektorens utfordringer".

Vi minner om at departementene og Riksrevisjonen til enhver tid kan be om innsyn i bruken av midlene. Samferdselsdepartementet legger opp til to utbetalinger av bevilgningen, den første i januar og den andre i august.

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor hovedområdene ekom- og transportforskning, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Pilot-T-midlene kan ikke omdisponeres uten forhåndsgodkjenning av Samferdselsdepartementet. Det er heller ikke anledning til å omfordele midler mellom de to hovedområdene. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal

alltid tas opp med Samferdselsdepartementet. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

Samferdselsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets etatsstyringsbrev for 2019 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene. I tillegg skal NFR legge følgende til grunn:

- Pilot-T-midlene skal bidra til å utnytte potensialet for næringsutvikling og innovasjon knyttet til nye mobilitetsløsninger, og til at teknologi som har potensiale for å bidra til et transportsystem med bedret framkommelighet, sikkerhet og/eller reduserte utslipp raskere tas i bruk. Innsats innenfor Pilot-T kan knyttes til hele bredden av de sektorpolitiske prioriteringene for transport skissert i 2.1. Det er lagt opp til at Pilot-T forvaltes av Norges forskningsråd og Innovasjon Norge i felleskap, hvilket forutsetter en tett dialog mellom disse. Videre er det nødvendig med en god dialog med transportetatene, Avinor og Nkom for å sikre at Pilot-T og annen transportrelatert aktivitet i Forskningsrådet og innsatsen til de andre aktørene i sektoren spiller godt sammen, og det er viktig at dette er koordinert med innsatsen som skjer gjennom Enova.
- Jf. Prop. 1 S (2018-2019) har Samferdselsdepartementet gitt Forskningsrådet i oppdrag å gjennomføre en 21-prosess for FoU på transportområdet. Departementet vil tidlig i 2019 komme tilbake til Forskningsrådet med mandat for Transport21 og oppnevne medlemmer til Strategigruppen for arbeidet.
- Transport 2025 skal fremme kunnskap og løsninger som kan bidra til å utvikle et helhetlig og framtidsrettet transportsystem som dekker næringslivet og samfunnets behov for effektiv, sikker og bærekraftig transport. Programmet skal omfatte alle de fire transportformene. Det legges til grunn at ITS inngår som et viktig tema, og at teknologiske endringer og forståelsen av disse er relevant for hele bredden av temaer i Transport 2025. Transport 2025 skal være et nav innenfor forskning på transportfeltet og legge til rette for godt samspill og samhandling med øvrige programmer i Norges forskningsråd. Arbeidet for å sikre samspill og samhandling må være koordinert med arbeidet som gjøres gjennom Pilot-T. Programmet skal bidra til å fremme norske miljøer i internasjonalt samarbeid, ikke minst i EUs rammeprogram for forskning Horisont 2020.
- Det forutsettes at midlene til ENERGIX anvendes til kunnskapsutvikling og løsninger som reduserer klimaskadelige utslipp fra transportsektoren (veg, bane, sjø og luftfart). Midlene skal fordeles mellom forskning som fremmer utvikling av teknologi og samfunnsvitenskapelig forskning rundt miljøvennlige transportsystemer, virkemidler og løsninger.
- Bevilgningen til strategiske instituttsatsinger (SIS) til Transportøkonomisk institutt forutsetter departementets godkjenning av nye SISer i tråd med praksis for godkjenning av SIS. Det er lagt opp til etablering av en ny SIS i 2019. SD vil informere Forskningsrådet om nye SIS ved TØI når prosessen er slutført.

- Det forutsettes at midlene fra Samferdselsdepartementet til IKTPLUSS anvendes til ekomforskning med kunnskapsutvikling til områdene kompleksitet og robusthet, data og tjenester overalt og et trygt informasjonssamfunn.
- SIMULA-senterets grunnbevilgning, finansiering av Robuste nettsenteret (CRNA) og finansiering av Simula@UiB videreføres på om lag samme nivå i 2019. CRNA skal videreutvikle senterets sensornettverk og særlig forske på problemstillinger knyttet til samfunnssikkerhet, kjernenett og nasjonal autonomi. Samferdselsdepartementet ber Norges forskningsråd fortsette å administrere tildelingen og følge opp senteret på vegne av Samferdselsdepartementet.

4 FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Fra 2018 er alle bevilgninger fra departementene til drift av virksomheten i Forskningsrådet samlet på kap. 285 post 55, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Samlingen av virksomhetskostnadene på en felles post innebærer i seg selv ingen endringer i tjenestene som Forskningsrådet yter overfor departementene. Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Samferdselsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5 RAPPORTERING

Departementene og Forskningsrådet har samarbeidet om å utvikle struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Dette er nærmere omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

Samferdselsdepartementet ber om rapportering på de sektorpolitiske prioriteringene transport og ekom. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Innenfor transport bør rapporteringen for 2018 også si noe om erfaringene med oppstart av Pilot-T. Samferdselsdepartementet understreker at inndelingen i to hovedområdene ikke er til hinder for å omtale fellestrekk mellom områdene, jf. også 2.1. Samferdselsdepartementet understreker videre at det er ønskelig å se på utviklingen av

Forskningsrådets portefølje innenfor de sektorpolitiske prioriteringene, og at det er avgjørende for god rådgivning at Forskningsrådet fortsetter utviklingen i retning av porteføljetankegang og ikke ensidig rapporterer pr program. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene.

6 PLANLAGTE STYRINGSMØTER

Samferdselsdepartementet vil avholde to styringsmøter med Norges forskningsråd i 2019; ett i juni/juli 2019 og ett i november/desember 2019.

Med hilsen

Tore Raasok (e.f.)
ekspedisjonssjef

Torbjørn Tråholt
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Innovasjon Norge
Klima- og miljødepartementet
Kunnskapsdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Olje- og energidepartementet
Riksrevisjonen